

VERZONDEN 29 MEI 2018

op de op 19 december 2017 door ons ontvangen aanvraag voor een vergunning ingevolge artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming van maatschap F.J.A. Hendriks en M.J.R. Hendriks-van Gorp, Oordeelsestraat 15a, 5111 PB te Baarle-Nassau voor het uitbreiden/wijzigen van een veehouderij gelegen aan de Terover 6, 5131 RB te Alphen, in de gemeente Alphen-Chaam.

INHOUDSOPGAVE

BESCHIKKING	3
1 Onderwerp.....	3
2 Beschikking	3
PROCEDURELE ASPECTEN	4
1 Aanvraag	4
2 Bevoegd gezag.....	4
3 Uniforme openbare voorbereidingsprocedure	4
4 Ontvankelijkheid	4
5 Instemming	4
6 Overige regelgeving	4
OVERWEGINGEN EN TOETSINGEN	5
1	Wettelijk kader – Wet natuurbescherming 5
2	Mogelijke effecten van het project 7
3	Stikstofdepositie 7
3.1 Beoogde situatie in aanvraag	7
3.2 Uitgangssituatie	7
3.3 Effecten stikstofdepositie op beschermde natuurgebieden	8
3.4 Overwegingen effecten op beschermde gebieden	9
3.5 Verordening natuurbescherming Noord-Brabant	10
3.6 Conclusie	11
Bijlage 1: AERIUS Register: verschilberekening (kenmerk: Rp8AEhUuv9KR)	12
Kennisgeving Wet natuurbescherming	13

BESCHIKKING

1 Onderwerp

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant hebben op 19 december 2017 van maatschap F.J.A. Hendriks en M.J.R. Hendriks-van Gorp een aanvraag ontvangen voor een vergunning ingevolge artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag betreft het uitbreiden/wijzigen van een veehouderij, gelegen aan de Terover 6, 5131 RB te Alphen, in de gemeente Alphen-Chaam.

2 Beschikking

Gelet op de bepalingen van de Wet natuurbescherming besluiten wij:

- I. aan maatschap F.J.A. Hendriks en M.J.R. Hendriks-van Gorp, aan de Oordeelsestraat 15a, 5111 PB te Baarle-Nassau, de op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming vereiste vergunning te verlenen voor de uitbreiding/wijziging van een veehouderij, aan de Terover 6, 5131 RB te Alphen, in de gemeente Alphen-Chaam, gelegen nabij de Natura 2000-gebieden, zoals opgenomen in bijlage 1 bij deze vergunning;
- II. dat de beschrijving van het project, in de aanvraag en bijlage 1 bij deze beschikking, voor zover deze betrekking heeft op de activiteit, stalsystemen, veebezetting en emissiepunten, onderdeel uitmaakt van deze vergunning.

Bijlage 1: AERIUS Register: verschilberekening (kenmerk: Rp8AEhUuv9KR)

's-Hertogenbosch, 29 mei 2018

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
namens deze,

De heer J.A.J. Lenssen,
Directeur Omgevingsdienst Brabant Noord

PROCEDURELE ASPECTEN

1 Aanvraag

Op 19 december 2017 hebben wij van maatschap F.J.A. Hendriks en M.J.R. Hendriks-van Gorp, Oordeelsestraat 15a, 5111 PB te Baarle-Nassau, een aanvraag voor een vergunning ingevolge artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen. De aanvraag is op 13 februari 2018 aangevuld. Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z/061282.

2 Bevoegd gezag

Omdat het project gerealiseerd wordt, onderscheidenlijk verricht wordt in de provincie Noord-Brabant, zijn wij op grond van artikel 1.3 van de Wnb bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Bij ons besluit betrekken wij tevens de gevolgen voor Natura 2000-gebieden buiten onze provinciegrens en/of buiten Nederland.

3 Uniforme openbare voorbereidingsprocedure

Op 17 januari 2017 (dossier C2200217/4118896) hebben wij besloten de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing te verklaren op de voorbereiding van besluiten op aanvragen om een vergunning ingevolge artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb (www.brabant.nl).

4 Ontvankelijkheid

Ten aanzien van de aspecten van de aanvraag waarvoor een vergunning ingevolge de Wnb is vereist, hebben wij beoordeeld of de aanvraag volledig is en voldoende gegevens bevat. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een vergunning is vereist.

5 Zienswijzen naar aanleiding van terinzagelegging van het ontwerpbesluit

De kennisgeving over het ontwerpbesluit en bijbehorende stukken is gepubliceerd op de website www.brabant.nl onder 'bekendmakingen' op 15 maart 2018. Vervolgens heeft het ontwerpbesluit gedurende zes weken ter inzage gelegen bij de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN), Victoriaalaan 1 b-g, 5213 JG 's-Hertogenbosch, namelijk van 15 maart 2018 tot en met 25 april 2018, en is een ieder in de gelegenheid gesteld zienswijzen naar voren te brengen. Naar aanleiding van het ontwerpbesluit op de aanvraag zijn, binnen de door de wet gestelde termijn, zienswijzen ingebracht door de Brabantse Milieufederatie, de heer S. Akinci, Spoorlaan 434, 5038 CH te Tilburg, per brief d.d. 12 april 2018, ingekomen per mail op 12 april 2018 en per post op 16 april 2018.

De zienswijzen worden hieronder, samengevat, weergegeven en voorzien van een reactie. De aanvrager heeft op 3 mei 2018 een reactie gegeven op de ingediende zienswijzen. De reactie nemen wij mee in de weerlegging.

- 1) De aangevraagde hoeveelheid ammoniak bedraagt 3.846,5 kg/j. In de beschikking staat aangegeven dat conform de bestaande jurisprudentie voor de referentiesituatie moet worden uitgegaan van de bestaande activiteit met hoogst veroorzaakte stikstofdepositie passend binnen de verleende omgevingsvergunning van 17 oktober 2011. Uit de verleende omgevingsvergunning op 17 oktober 2011 en uit Web bvb blijkt dat de ammoniakdepositie in die vergunning 2.711,0 kg/j bedraagt. Dat komt niet overeen met de situatie waar in het ontwerpbesluit van wordt uitgegaan. In de ontwerpbeschikking staat dat de ammoniakemissie op grond van de verleende vergunning van 17 oktober 2011, 3.833,45 kg/j bedraagt.

Onze reactie

De omgevingsvergunning is niet verleend voor een x aantal kilo ammoniak, maar de emissie die wordt veroorzaakt door de milieuvergunde activiteit. De uitstoot wordt bepaald door de veestapel en het stalsysteem. Dit wordt bevestigd door een uitspraak van de Raad van State van 15 juli 2015, nr 201408129/1/R2 en 201410391/1/R2, onder 6.3. Deze uitspraak wordt herhaald op 29 juli 2015, nr 201408058/1/R2 onder 5.3. Op basis van de huidige regeling ammoniak en veehouderij (12 december 2017), in werking getreden op 13 december 2017 (hierna: Rav) is de verhouding gewijzigd en hier wordt rekening mee gehouden. De omgevingsvergunning van 17 oktober 2011 ziet toe op 3.846,5 kg/j. Dit betreft tevens de aangevraagde situatie in onderhavig besluit. In de periode van de bestaande activiteit zijn feitelijk niet de volledige vergunde dierenaantallen gehouden waardoor de bestaande activiteit lager is dan de vergunde situatie op dat moment.

- 2) Uit narekening blijkt dat de verleende omgevingsvergunning van 17 oktober 2011 is herberekend op basis van de Rav van 12 december 2017. Dat is niet correct. De aangegeven ammoniakdepositie in de verleende vergunning is het uitgangspunt. De aanpassing van de Rav vindt jaarlijks plaats en hierin wordt tevens de verbetering van stalsystemen opgenomen. Deze emissie arme stalsystemen moeten uiteindelijk leiden tot daling van de achtergronddepositie. Op de wijze zoals dat door u wordt toegepast, wordt deze winst telkens weer weggegeven met nieuwe vergunningen.

Onze reactie

Zie ook onze reactie onder punt 1. De Rav wordt aangepast aan de meest recente wetenschappelijk inzichten wanneer nodig en vervangt / wijzigt de voorgaande regeling. De Rav van 12 december 2017 is leidend voor het bepalen van de gevolgen van de vergunde en aangevraagde dieren.

- 3) Er is sprake van een toename van ammoniak emissie van 1.135,5 kg per jaar. Hierover staan geen mitigerende maatregelen. Er zullen als gevolg dus ook significant negatieve effecten zijn voor de Natura 2000-gebieden opgenomen in het besluit. De belasting van de in België gelegen Natura 2000-gebieden is ook groter dan door u werd berekend zodat ook hier significant negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten.

Onze reactie

In onderhavige aanvraag, zoals reeds in onze reactie onder punt 1 is aangegeven, gaan wij uit van de bestaande activiteit passend binnen de milieuvergunning van 17 oktober 2011 die toe ziet op 3.846,5 kg/j. De bestaande activiteit ziet toe op 3.833,45 kg/j. Dit betekent dat er ten opzichte van de bestaande activiteit sprake is van een geringe toename van ammoniakemissie van 13,05 kg/j. Deze toename van emissie resulteert in een toename in stikstofdepositie van 0,01 mol/ha/j op het Natura 2000-gebied 'Regte Heide & Riels Laag'.

Op basis van bovenstaande kunnen wij concluderen dat de aangevraagde activiteit, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, niet kan leiden tot verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in deze Natura 2000-gebieden.

Voor de stikstofdepositie op het in België gelegen vogelrichtlijngebied 'Arendonk, Merksplas, Oud-Turnhout, Ravels en Turnhout' is enkel naar de aangevraagde situatie gekeken. Deze stikstofdepositie bedraagt 1,52 mol/ha/jr. Op basis van het in België geldende toetsingskader is er geen sprake van een significant negatief effect wanneer de stikstofdepositie onder de 12 mol/ha/jr bedraagt op een vogelrichtlijngebied.

- 4) Nu er sprake is van een toename van de ammoniakdepositie als gevolg van het onderhavige project had een passende beoordeling moeten worden opgesteld. Hierbij kan niet worden teruggevallen op de passende beoordeling welke voor de PAS is verricht. Immers de habitatrichtlijn kent geen verplichting voor het uitvoeren van een passende beoordeling voor een programma, terwijl dit voor een plan of project nu juist wel verplicht is.

Onze reactie

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Afdeling) heeft op 17 mei 2017 prejudiciële vragen aan het Europese Hof van Justitie heeft gesteld over de verenigbaarheid van de Nederlandse PAS-systematiek met art. 6 van de Europese Habitatrichtlijn (ECLI:NL:RVS:2017:1259). De Afdeling gaat er daarbij vanuit dat van onverenigbaarheid geen sprake zal zijn. Uit de verwijzingsuitspraak van de Afdeling volgt niet dat de conclusies van de gebiedsanalyses en de passende beoordeling op onvolledige of op onjuiste gegevens zijn gebaseerd. Dit betekent dat geen sprake is van aantasting van de natuurlijke kenmerken van de aan de orde zijnde Natura 2000 gebieden. Evenmin heeft de Afdeling het noodzakelijk geacht voorlopige voorziening te treffen nu de geconstateerde gebreken kunnen worden gerepareerd waardoor geen sprake is van onomkeerbare gevolgen. Op grond van deze gegevens nopen de verwijzingsuitspraken niet tot de verzochte herroeping van besluiten op vergunningaanvragen.

- 5) Het PAS is in strijd met de Habitatrichtlijn. Het PAS ziet er slechts op toe dat de vergunningverlening niet stagneert. Er is geen sprake van een wezenlijke daling van de ammoniakdepositie als gevolg van de inwerkingtreding van de PAS. Uit metingen blijkt regelmatig dat de rendementen van emissie arme stalsystemen minder zijn dan bij toelating werd beloofd. Onlangs bleek dit weer bij het onderzoek van de Universiteit van Wageningen naar de rendementen van combiwassers. Voorts zijn er twijfels over de effectiviteit van de herstelmaatregelen. Zo blijkt bij het grootschalig plaggen dat er naast stikstof ook andere waardevolle mineralen uit de bovenlaag worden weggeschraapt, welke van essentieel belang zijn voor het behoud en herstel van de habitattypen.

Onze reactie

Zie ook onze reactie onder punt 4.

Voor wat betreft het onderzoek naar de rendementen van combiwassers hebben de PAS-partners geconstateerd dat in het onderzoek indicatieve metingen zijn uitgevoerd, waar nog geen conclusies aan kunnen worden verbonden. Daardoor zijn er voorsnog geen directe gevolgen voor het PAS. Er volgt dus geen onmiddellijke aanpassing van de RAV-codes en er zijn geen gevolgen voor verleende vergunningen waarbij deze luchtwassers worden gebruikt. Zoals ook in de kamerbrief is aangegeven zijn de onderzoeksresultaten wel aanleiding voor nader onderzoek.

De PAS-partners bezien aan de hand van uitkomsten van nader onderzoek van de WUR of en zo ja hoe regelgeving rondom luchtwassers binnen het PAS moet worden bijgesteld.

Vanuit toezicht op basis van de Wet Natuurbescherming blijft onverminderd van kracht dat binnen bedrijven gecontroleerd kan worden op correct gebruik van de luchtwassers aangezien dit van invloed is op de werking en het rendement.

Gesteld wordt dat herstelmaatregelen minder effectief blijken dan gedacht. Als voorbeeld wordt genoemd het plaggen. Dit is erg algemeen geformuleerd, echter zal telkens weer afgewogen moeten worden welke herstelmaatregel het beste kan worden uitgevoerd. Bekend is inderdaad dat een maatregel voor het ene aspect een goede positieve uitwerking heeft en voor een ander aspect schadelijker kan zijn. Ook daarover dient telkens de afweging gemaakt te worden of de maatregel dan nog steeds nuttig is.

- 6) Het Meetnet Ammoniak Natuurgebieden laat vanaf 2016 weer een sterke stijging zien van de ammoniakconcentratie. Dat komt door de PAS-maatregelen niet zijn uitgevoerd en de sterkere economische groei groter is dan in het PAS werd aangenomen. Ook is er in de PAS geen rekening gehouden met de uitstoot als gevolg van de grootschalige mestfraude. Verder is er toenemende twijfel over het effect van de PAS-herstelstrategieën in het kader van de PAS.

Onze reactie

Concentratie en depositie zijn twee verschillende, niet direct vergelijkbare fysische grootheden. Er kunnen op basis van de metingen in de jaren 2015 en 2016 over de ammoniakconcentratie dan ook geen conclusies over toe- of afname in deposities van ammoniak getrokken worden. Uiteraard is er wel een verband tussen de ammoniakconcentratie en de depositie van ammoniak. De stikstofdepositie die wordt berekend is samengesteld uit de zogenaamde droge en natte depositie (neerslag) van ammoniak en de droge en natte depositie van stikstofoxiden. Het RIVM onderzoekt in opdracht van het ministerie van Economische Zaken verklaringen voor het verschil tussen gemeten en berekende trends en verwacht daar medio 2018 uitsluitsel over te kunnen geven.

Overigens is er geen hogere economische groei dan waarmee rekening is gehouden in de PAS. Bij inwerkingtreding van het PAS is in de stikstofdepositieberekeningen uitgegaan van een economische groei van 2,5%. Er is voor dit groeiscenario gekozen om maximaal ruimte te kunnen bieden aan (nieuwe) economische ontwikkelingen en als extra buffer voor onzekerheden in de ontwikkeling van de stikstofdepositie. Het gehanteerde percentage van 2,5% betreft de bovenkant van een bandbreedte. De geprognosticeerde groei tussen 2013 en 2030 ligt tussen de 0,9 en 2,5 procent per jaar. Dat is gemiddeld 1,7% per jaar. In de meest recente referentieraming uit de Nationale Energieverkenning wordt in de periode 2013-2030 uitgegaan van een gemiddelde economische groei van 1,75% per jaar.

Dit is dezelfde verwachte economische groei als door het Centraal Planbureau (CPB) geprognosticeerd voor de middellange termijn, over de periode 2016-2020.

Daarnaast geldt dat, omdat verschillen bestaan tussen enerzijds metingen en berekeningen, een correctie op de depositie is bepaald in AERIUS: de zogenoemde 'bijtelling'. Deze 'bijtelling' wordt verwerkt in de uiteindelijke resultaten in AERIUS. In AERIUS is de omvang van de bijtelling per gebied inzichtelijk gemaakt. Een eventueel depositie-effect van de mestfraude wordt daarmee verwerkt in AERIUS. Anders dan verzoeker stelt is dus wel rekening gehouden met de daadwerkelijke uitstoot ten gevolge van mest in het PAS.

En ten aanzien van de effectiviteit van de PAS herstelstrategieën: zijn getoetst door een wetenschappelijke internationale reviewcommissie. Deze commissie heeft de herstelstrategieën positief beoordeeld en heeft aandachtspunten voor de toekomst geformuleerd. De herstelstrategieën worden in de komende jaren op basis van ervaring in de praktijk en nieuwe wetenschappelijk inzichten actueel gehouden. De bevindingen van de commissie zijn vervat in drie rapporten, die te raadplegen zijn via de site <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=pas&deel=4> onder het kopje "Review herstelstrategieën".

Dat verschillen bestaan tussen metingen en berekeningen van ammoniak laat echter onverlet dat de depositie als geheel (ammoniak en stikstofoxide) daalt (zie gebiedsanalyses), en dat wanneer blijkt dat daar onvoldoende sprake van is, maatregelen kunnen en worden getroffen ter bijsturing.

In het PAS is een systeem van rapportage en monitoring opgenomen om te verzekeren dat de doelstellingen van de PAS worden gehaald en tijdig bijgestuurd kan worden. Dit systeem is beschreven in het Programma Aanpak Stikstof 2015-2021 (hoofdstuk 6). Hiermee wordt gevolgd of de stikstofdepositie en de kwaliteit van de voor stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden zich ontwikkelen overeenkomstig aannames die ten grondslag liggen aan dit programma en of de uitvoering verloopt zoals in het programma vastgelegd.

Er wordt een jaarlijkse monitoringsrapportage opgesteld en in het zesde jaar na vaststelling van het programma vindt een integrale evaluatie plaats. In het tweede tijdvak van de PAS worden de reeds verleende vergunningen met toedeling van ontwikkelingsruimte meegenomen als achtergronddepositie. Als uit de integrale evaluatie blijkt dat de achtergronddepositie hoger is dan op dit moment wordt verwacht, kan de beschikbare depositieruimte in het tweede tijdvak op basis daarvan worden vastgesteld/aangepast. Ook kan er in het tweede tijdvak gekozen worden voor meer herstelmaatregelen en aanvullende bronmaatregelen. Op deze wijze is voldoende verzekerd dat de natuurlijke kenmerken van de betrokken Natura 2000-gebieden niet worden aangetast. Daarmee wordt voldaan aan artikel 6, lid 3, Habitatrichtlijn.

- 7) Er is de laatste jaren veel niet bestaande ontwikkelingsruimte uitgedeeld, circa 95% van de eerste PAS periode is op, er is dus geen ontwikkelingsruimte meer beschikbaar. De Raad van State heeft inmiddels een aantal schorsingen uitgesproken in gebieden waarin AERIUS aangaf dat hexagonen voor meer dan 60% gevuld waren. Nu de PAS-maatregelen niet zijn uitgevoerd en effectief blijken, is het onverantwoord om een verdere hypotheek op de toekomst te nemen. Uit het Orleans-arrest van het Europese Hof van 21 juli 2016 (C-387/15 en C-388/15) komt naar voren dat er pas ontwikkelingsruimte kan worden uitgegeven nadat de maatregelen die deze ruimte zullen bieden, zijn uitgevoerd en effectief gebleken. Er kan
- 8) geen ontwikkelingsruimte meer worden uitgegeven, zonder dat dat leidt tot significant negatieve effecten.

Onze reactie

Zoals de Afdeling in rechtsoverweging 10.19 van de verwijzingsuitspraak van 17 mei 2017 heeft gesteld, is er een belangrijk verschil tussen het PAS en de situatie die aan de orde was in de zaken Briels en Orleans. In de zaken Briels en Orleans stond immers vast dat de realisering van de projecten zou leiden tot een blijvende aantasting of verlies van bestaande arealen van een habitatype waarvoor het Natura 2000-gebied was aangewezen en het tot ontwikkeling brengen van nieuwe natuur op een andere locatie binnen hetzelfde Natura 2000-gebied. Uit de passende beoordeling van het PAS volgt dat de depositie in 2014 en de depositie die kan ontstaan door benutting van de depositieruimte, rekening houdend met de autonome daling van de stikstofdepositie, de PAS-bronmaatregelen en de bestaande en voorgenomen herstelmaatregelen, de bestaande arealen van habitatypes en leefgebieden van soorten niet zal aantasten. Derhalve kan niet gesteld worden als in deze zienswijze dat dit leidt tot significant negatieve effecten. Daarbij heeft de Afdeling ook geen voorlopige voorziening dienaangaande nodig geacht. Wel heeft de Afdeling een tweetal schorsingen uitgesproken van vergunningen die een effect hebben op hexagonen in AERIUS die voor meer dan 60% gevuld waren. Daarvan is hier geen sprake.

Conclusie

De ingediende zienswijzen leiden niet tot een aanpassing van het besluit.

6 Instemming

Op grond van artikel 1.3, derde lid, van de Wnb hebben wij de colleges van Gedeputeerde Staten van de provincies Gelderland en Zuid-Holland, verzocht om in te stemmen met het besluit, waarbij wij hebben aangegeven het ontbreken van een reactie, conform het door alle provincies vastgestelde beleid dienaangaand, gelijk te stellen aan een instemming. Binnen de gestelde termijn hebben wij geen reactie van de colleges ontvangen.

7 Wijziging ten opzichte van het ontwerpbesluit

Binnen de aanvraag is sprake van één combi-luchtwater in de beoogde situatie. Op 20 april 2018 is de aanvrager op de hoogte gebracht van het rapport "Evaluatie geurverwijdering door luchtwassystemen bij stallen", Wageningen UR Livestock, rapport 1081, maart 2018 en gewezen op de mogelijk toekomstige gevolgen. De aanvrager heeft aangegeven de aanvraag door te willen zetten.

8 Overige regelgeving

Bij de beoordeling van onderhavige aanvraag zijn andere aspecten dan gerelateerd aan de Wnb en de daarbij behorende regelgeving niet betrokken. De Wnb en bijbehorende regelgeving zoals de Verordening natuurbescherming Noord-Brabant zijn gericht op de bescherming van natuur. Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving kan derhalve aan de orde zijn, onder andere voor ruimtelijke ordening of gezondheid.

OVERWEGINGEN EN TOETSINGEN

1 Wettelijk kader – Wet natuurbescherming

Artikel 2.7 van de Wnb heeft betrekking op de vergunningplicht in verband met Natura 2000-gebieden (habitatrichtlijn- en vogelrichtlijngebieden). Op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb is het verboden zonder vergunning van Gedeputeerde Staten projecten of andere handelingen uit te voeren die, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in een Natura 2000-gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Uit jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State¹ blijkt dat een wijziging of uitbreiding van een veehouderij die stikstofdepositie tot gevolg heeft op voor stikstof gevoelige habitats en soorten binnen een Natura 2000-gebied vergunningplichtig is op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb. Behoudens ongewijzigde voorzetting op basis van een verleende omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onderdeel i, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, verleende Wet natuurbeschermingsvergunning, project waar op basis van artikel 2.9, vierde lid, van de Wnb, of artikel 2.12, eerste lid, van het Besluit natuurbescherming (hierna: Bnb), het artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb niet van toepassing is dan wel er sprake is van bestaand gebruik als bedoeld in artikel 2.9, tweede lid, van de Wnb, is bij het oprichten, uitbreiden of wijzigen van het project of andere handelingen van voornoemde situaties een Wet natuurbeschermingsvergunning noodzakelijk.

Bij de beoordeling van de vergunningaanvraag wordt op grond van artikel 2.8, negende lid, van de Wnb rekening gehouden met de gevolgen die het aangevraagde project, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, kan hebben voor een Natura 2000-gebied.

In artikel 5.4 van de Wnb zijn gronden opgenomen op grond waarvan een vergunning kan worden ingetrokken of gewijzigd. De vergunning kan in elk geval worden ingetrokken indien blijkt dat de vergunninghouder zich niet houdt aan de vergunning.

Programmatiese aanpak stikstof

Op 1 juli 2015 is de Programmatiese aanpak stikstof (hierna: de PAS) opgenomen in de regelgeving en daarmee is de beoordeling van stikstof gewijzigd. In de Regeling natuurbescherming (hierna: Rnb) is ondermeer aangegeven welke activiteiten in de PAS zijn opgenomen als bestaande activiteit (artikel 2.4, vijfde lid, van de Rnb). Vanaf deze bestaande activiteit is bij verdere uitbreiding noodzakelijk dat vooraf wordt bezien of ontwikkelingsruimte kan worden toegedeeld.

Voor de vaststelling of een project of een andere handeling wat betreft stikstofdepositie een verslechterend of verstorend effect kan hebben wordt deze berekend met gebruikmaking van AERIUS Calculator (verder AERIUS) versie 2016L².

In de PAS is ruimte voor economische ontwikkelingen die stikstofdepositie veroorzaken op Natura 2000-gebieden. Deze depositieruimte is allereerst beschikbaar voor autonome ontwikkelingen.

¹ O.a. uitspraak van 31 maart 2010, zaaknummer 200903784/1/R2 en uitspraak van 7 september 2011, zaaknummer 201003301/1/R2.

² Opgenomen in artikel 1.1 en 2.1 van de Regeling natuurbescherming

Daarnaast is er ruimte beschikbaar voor projecten en andere handelingen waarvan de veroorzaakte stikstofdepositie onder de grenswaarde blijft. Het overige gedeelte van de depositieruimte kan als de ontwikkelingsruimte worden toegedeeld aan (deels prioritaire) projecten en andere handelingen. Dit wordt in toedelingsbesluiten (besluiten als bedoeld in artikel 2.7, eerste lid, van het Besluit natuurbescherming) vastgelegd.

De ontwikkelingsruimte wordt bepaald ten opzichte van:

- de verleende Wet natuurbeschermingsvergunning of omgevingsvergunning inclusief verklaring van geen bedenkingen voor de Wnb voor het hoogst belaste of meest nabij gelegen Natura 2000-gebied;
- een project als bedoeld in artikel 2.12, eerste lid, van het Bnb waarvoor op basis van artikel 2.9, achtste lid, van de Wnb een melding is ingediend, dan wel;
- de hoogste feitelijke depositie binnen de periode van 1 januari 2012 tot en met 31 december 2014. Deze hoogste depositie moet passend zijn binnen de kaders van de op dat moment geldende toestemming maar mag niet meer zijn dan de op 1 januari 2015 geldende toestemming;
- als na de bovengenoemde verleende Wet natuurbeschermingsvergunning, omgevingsvergunning inclusief verklaring van geen bedenkingen, of project waarvoor een melding is ingediend, een of meer meldingen zijn gedaan die betrekking hebben op wijzigingen van het project waarop dat toestemmingsbesluit of de eerstgenoemde melding betrekking had, wordt de toename bepaald ten opzichte van het project zoals dat is gewijzigd overeenkomstig de laatste melding.

Beleidsregel natuurbescherming Noord-Brabant

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant hebben voor het toedelen van de vrij beschikbare ontwikkelingsruimte (segment 2) aan projecten en andere handelingen een beleidsregel vastgesteld. In de Beleidsregel natuurbescherming Noord-Brabant (hierna: Beleidsregel) wordt bepaald hoe Gedeputeerde Staten met haar bevoegdheid met betrekking tot het toedelen van ontwikkelingsruimte willen omgaan. Wanneer aan de Beleidsregel wordt voldaan, zullen Gedeputeerde Staten de beschikbare ontwikkelingsruimte toedelen.

Verordening natuurbescherming Noord-Brabant (eerste, tweede, derde en vierde wijziging)

Provinciale Staten (hierna: PS) hebben op basis van artikel 2.4, derde lid, van de Wnb de Verordening natuurbescherming Noord-Brabant (hierna: Verordening) vastgesteld. In deze Verordening zijn regels vastgesteld ten aanzien van bestaande stallen en van de realisatie van nieuwe stallen.

Referentiedatum

Ten aanzien van andere effecten dan als gevolg van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden, buitenlandse Natura 2000-gebieden en Natura 2000-gebieden niet opgenomen in de PAS wordt op basis van de Beleidsregel de voor het betreffende Natura 2000-gebied geldende referentiedatum betrokken.

Uit jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State blijkt tevens dat bij de beoordeling van de aanvraag moet worden uitgegaan van de vergunde situatie met de laagste emissie in de periode vanaf de referentiedatum³.

³ Hierbij gelden later verleende vergunningen krachtens de Wabo, de Wet milieubeheer of Hinderwet of ingediende meldingen op basis van het Besluit melkrundveehouderij milieubeheer, het Besluit landbouw milieubeheer of het Activiteitenbesluit, voor zover hierin een lagere ammoniakemissie is vergund of gemeld, als uitgangssituatie.

2 Mogelijke effecten van het project

Er zijn mogelijke negatieve effecten te verwachten van stikstofdepositie als gevolg van de uitstoot van stikstof. In voedselarme ecosystemen, zoals aanwezig in de nabij gelegen natuurgebieden, leidt een overmaat⁴ aan stikstofdepositie tot een ongewenste toename aan voedingsstoffen en verzuring. Overige effecten worden, gelet op de gegevens in de aanvraag, de aard van de voorgenomen activiteit en de afstand tot de relevante beschermde gebieden, op voorhand uitgesloten.

3 Stikstofdepositie

3.1 Beoogde situatie in aanvraag

Er wordt vergunning gevraagd voor de beoogde activiteiten zoals weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 1. Aangevraagde situatie

Diercategorie, huisvestingssysteem, (Rav-code ⁵)	stal (nr)	aantal dieren	NH ₃ -emissie factor (kg/d/jr)	NH ₃ -emissie (kg/jr)
Vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking, gedeeltelijk roostervloer, gehele dierplaats onderkelderd zonder stankafsluiter, BWL 2001.23.V1 (D 3.2.1)	3	409	4,5	1.840,5
Vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking, overige huisvestingssystemen (D 3.100)	4	80	3,0	240,0
Vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking, gedeeltelijk roostervloer, luchtwassystemen anders dan biologisch of chemisch, gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser, BWL 2010.02.V5 (D 3.2.15.4)	4	600	0,45	270,0
Vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking, gedeeltelijk roostervloer, spoelgotensysteem met roosters, BB 98.10.065 (D 3.2.13)	5	880	1,7	1.496,0
Totaal				3.846,5

Binnen de aanvraag is sprake van één combi-luchtwasser in de beoogde situatie. Op 20 april 2018 is de aanvrager op de hoogte gebracht van het rapport "Evaluatie geurverwijdering door luchtwassystemen bij stallen", Wageningen UR Livestock, rapport 1081, maart 2018 en gewezen op de mogelijk toekomstige gevolgen. De aanvrager heeft aangegeven de aanvraag door te willen zetten.

⁴ Alterra-rapport nr. 2397 (Wageningen, 2012) geeft een overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op de habitattypen en habitats van soorten binnen Natura 2000-gebieden.

⁵ Stalsysteem weergegeven door code zoals opgenomen in de Regeling ammoniak en veehouderij, Staatscourant 2017, nr. 69963 (12 december 2017), in werking getreden op 13 december 2017.

3.2 Uitgangssituatie

PAS-gebieden

Op basis van de PAS wordt voor Natura 2000-gebieden voor de uitgangssituatie uitgegaan van de bestaande activiteit⁶, met de hoogst veroorzaakte stikstofdepositie passend binnen de verleende omgevingsvergunning d.d. 17 oktober 2011.

Tabel 2. Bestaande activiteit

Beschermde natuurgebied ⁷	Datum hoogste depositie bestaande activiteit	kg NH ₃ per jaar totaal
'Regte Heide & Riels Laag', 'Kempenland-West', 'Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen', 'Kampina & Oisterwijkse Venne n', 'Ulvenhoutse Bos', 'Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek', 'Biesbosch', 'Lingegebied & Diefdijk-Zuid', 'Leenderbos, Grootte Heide & De Plateaux', 'Rijntakken' en 'Brabantse Wal'	1 april 2013	3.833,45

Overige gebieden

Voor het in België gelegen Natura 2000-gebied verwijzen wij naar paragraaf 3.4 en 3.5.

3.3 Effecten stikstofdepositie op beschermde natuurgebieden

Uit de tabellen 1 en 2 blijkt dat er in de aangevraagde situatie sprake is van een toename van ammoniakemissie ten opzichte van de bestaande activiteit.

Om een goed beeld te krijgen van de stikstofdepositie op de beschermde gebieden is de depositie berekend op verschillende punten. De berekeningen zijn uitgevoerd met het rekenmodel AERIUS. Uit de berekeningen blijkt dat er in de aangevraagde situatie op de Natura 2000-gebieden 'Regte Heide & Riels Laag', 'Kempenland-West', 'Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen', 'Kampina & Oisterwijkse Venne n', 'Ulvenhoutse Bos', 'Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek', 'Biesbosch', 'Lingegebied & Diefdijk-Zuid', 'Leenderbos, Grootte Heide & De Plateaux', 'Rijntakken' en 'Brabantse Wal' sprake is van een stikstofdepositie boven de grenswaarde op 13 februari 2018. De grenswaarde is bepaald op het moment van het ontvankelijk zijn van de aanvraag. Daarnaast zijn alle Natura 2000-gebieden die in bijlage 1 zijn opgenomen en waarop een effect is van stikstofdepositie boven de drempelwaarde bij de beoordeling van de aanvraag betrokken.

⁶ Betreft de stikstofdepositie die in de periode van 1 januari 2012 tot en met 31 december 2014 ten hoogste werd veroorzaakt als gevolg van hetgeen daadwerkelijk plaatsvond binnen de kaders van een op 1 januari 2015 geldende omgevingsvergunning of vergunning of melding krachtens de Wet milieubeheer of Hinderwet (Rnb artikel 2.4, lid 5) of een verleende Wet natuurbeschermingsvergunning.

⁷ Dit zijn de gebieden waarvan op het moment van ontvankelijk zijn van de aanvraag de grenswaarde wordt overschreden. Voor de overige gebieden zie bijlage(n) bij het besluit.

De verschilberekening is in AERIUS Register geplaatst. Er zijn berekeningen uitgevoerd van de stikstofdepositie in de aangevraagde situatie en de stikstofdepositie van de bestaande activiteit. Uit de berekeningen blijkt dat er in de aangevraagde situatie sprake is van een zeer geringe toename van stikstofdepositie ten opzichte van de bestaande activiteit. Dit is inzichtelijk gemaakt in de aanvraag.

In onderstaande tabel zijn de maximale depositiewaarden weergegeven voor het meest nabijgelegen en hoogst belaste beschermde natuurgebied.

Tabel 3. Stikstofdepositieberekeningen (mol N/ha/jr)

Beschermde natuurgebied	Stikstofdepositie bestaande activiteit	Stikstofdepositie aangevraagd	Hoogste projectverschil
Regte Heide & Riels Laag	3,87	3,88	+0,01

Uit de AERIUS-berekeningen blijkt dat in de beoogde situatie de stikstofdepositie op het in België gelegen Natura 2000-gebied 'Arendonk, Merksplas, Oud-Turnhout, Ravels en Turnhout' 1,52 mol N/ha/jr bedraagt.

3.4 Overwegingen effecten op beschermde gebieden

Op 14 april 2015 hebben wij ingestemd met het Programma aanpak stikstof 2015-2021. Dit programma is een instrument om Natura 2000-doelstellingen te realiseren en tegelijk ruimte te scheppen voor bestaande en nieuwe economische ontwikkelingen. Het programma is passend beoordeeld, waarbij getoetst is of de uitvoering van het programma een risico vormt voor de instandhoudingsdoelstellingen van individuele Natura 2000-gebieden, opgenomen binnen de PAS. De passende beoordeling bestaat uit een generiek deel (bronmaatregelen, monitoring, et cetera) en uit gebiedsanalyses die de ecologische onderbouwing vormen dat met het programma de stikstofgevoelige Natura 2000-doelstellingen (op termijn) gerealiseerd kunnen worden en er ontwikkelingsruimte beschikbaar kan worden gesteld voor economische ontwikkelingen.

In de gebiedsanalyse per Natura 2000-gebied is verzekerd dat door de uitvoering van een gebalanceerd en robuust pakket aan herstelmaatregelen, in de eerste programmaperiode geen verslechtering optreedt van alle voor stikstof gevoelige habitattypen en habitats van soorten. Bij deze beoordeling is uitgegaan van de achtergrondwaarde tot 2015. In deze achtergrondwaarde zijn alle voor de aanvang van het programma feitelijke emissies verdisconteerd, zoals blijkt uit de grootschalige concentratie en depositiekaarten Nederland (GCN en GDN). Deze emissies hebben al voor de aanvang van het programma plaatsgevonden en hebben als uitgangspunt gediend voor de passende beoordeling. Voor de depositie als gevolg van deze emissies is derhalve geen ontwikkelingsruimte nodig.

De aangevraagde activiteit veroorzaakt stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden met habitattypen en/of soorten die negatief worden beïnvloed door een overmaat aan stikstofdepositie. Door de maatregelen in de PAS is het mogelijk om voor deze activiteit een vergunning te verlenen. Bij het verlenen van deze toestemming baseren wij ons op de passende beoordeling die voor de PAS is opgesteld. De conclusie van de passende beoordeling van het programma 2015-2021 is dat kan worden uitgesloten dat de natuurlijke kenmerken van de in het programma opgenomen Natura 2000-gebieden worden aangetast. Deze conclusie is kort samengevat gebaseerd op:

- het oordeel in de gebiedsanalyse voor elk Natura 2000-gebied opgenomen binnen de PAS dat er wetenschappelijk gezien geen twijfel is dat met het beschikbaar stellen van ontwikkelingsruimte en depositieruimte voor economische ontwikkelingen met de PAS de instandhoudingsdoelstellingen voor de voor stikstofgevoelige habitattypen en habitats van soorten op termijn worden gehaald en dat behoud is geborgd;
- een beoordeling van de ontwikkeling van de stikstofdepositie, waarbij sprake is van een vermindering van de depositie ten opzichte van de situatie zonder de PAS;
- de vaststelling dat de PAS voldoet aan de voorwaarden die verzekeren dat het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen van de betrokken Natura 2000-gebieden niet in gevaar komt;
- de vaststelling dat de PAS, in het geval dat nieuwe inzichten of ontwikkelingen daartoe aanleiding geven op basis van adequate monitoring, tijdig kan worden bijgesteld.

Met onze instemming met het Programma aanpak stikstof 2015-2021 hebben wij ook ingestemd met bovenstaande conclusie van de passende beoordeling van dit programma.

De stikstofdepositie in de aangevraagde situatie op het Natura 2000-gebied 'Arendonk, Merksplas, Oud-Turnhout, Ravels en Turnhout' bedraagt maximaal 5% van de kritische depositie waarde van dit gebied, dan wel 12 mol stikstofdepositie op een vogelrichtlijngebied.

Op basis van het in België geldende toetsingskader is er geen sprake van een significant negatief effect wat betreft stikstofdepositie op het Natura 2000-gebied 'Arendonk, Merksplas, Oud-Turnhout, Ravels en Turnhout'.

Uit de aanvraag blijkt dat er, naast de effecten van stikstof, geen andere negatieve effecten te verwachten zijn die de natuurlijke kenmerken van de diverse beschermde gebieden kunnen aantasten.

3.5 Verordening natuurbescherming Noord-Brabant

De verordening is van toepassing naast een eventuele vergunning voor het onderdeel Natura 2000. Wanneer sprake is van nieuwe stallen zijn de bepalingen rechtstreeks van toepassing en moet voldaan worden aan de Verordening. Ook zijn hierin bepalingen opgenomen voor bestaande stallen en wanneer deze moeten voldoen aan de Verordening.

Nieuwe stallen

Als sprake is van een nieuwe stal of stallen die vallen onder de definitie zoals bedoeld in artikel 1.1, lid 2, van de Verordening, moet deze voldoen aan de technische eisen zoals die zijn opgenomen in bijlage 2 van deze verordening. In artikel 1.1, lid 2, van de Verordening is aangegeven dat onder meer sprake is van een nieuwe stal indien het een opgericht of gerenoveerd dierenverblijf betreft waarvoor op of na 25 mei 2010 een omgevingsvergunning onderdeel bouwen vereist is en door de oprichting of renovatie een wijziging plaatsvindt van het huisvestingsstelsel uit de dan geldende bijlage 1 van de Rav of waarbij sprake is van het aanleggen, aankoppelen of installeren van een of meer van de in de bijlage 1 bij de Verordening opgenomen lijst met systemen voor zover het aankoppelen of installeren van deze systemen betrekking heeft op de emissiereductie van stikstof. De in de aanvraag aangegeven nieuwe stallen zijn beoordeeld of deze voldoen aan de Verordening.

Voor de nieuwe stal 4 (gedeelte aangesloten op een luchtwasser) is op 17 oktober 2011 omgevingsvergunning verleend. Deze stal voldoet aan de technische eisen zoals die zijn opgenomen in de Verordening die geldig was op het moment van indienen van de desbetreffende aanvraag.

Bestaande stallen

In de verordening zijn maximale emissie-eisen opgenomen voor bestaande stallen. Deze stallen dienen vanaf 2020 te worden aangepast. Naast deze aanpassingen kan tevens wederom een vergunning op grond van de Wnb noodzakelijk zijn.

3.6 Conclusie

Op grond van bovenstaande beoordeling concluderen wij dat de aangevraagde activiteit, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, niet kan leiden tot verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in de Natura 2000-gebieden 'Regte Heide & Riels Laag', 'Kempenland-West', 'Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen', 'Kampina & Oisterwijkse Venne n', 'Ulvenhoutse Bos', 'Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek', 'Biesbosch', 'Lingegebied & Diefdijk-Zuid', 'Leenderbos, Grootte Heide & De Plateaux', 'Rijntakken' en 'Brabantse Wal en geen significant verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor de gebieden zijn aangewezen. Wij verlenen de gevraagde vergunning ingevolge artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb.

Bijlage 1: AERIUS Register: verschilberekening (kenmerk: Rp8AEhUuv9KR)

Is los bijgevoegd

Dit document is een bijlage bij het toestemmingsbesluit als bedoeld in artikel 2.7 eerste lid, van het Besluit natuurbescherming.

Bijlage, Vergunningaanvraag

- ▶ Kenmerken
- ▶ Samenvatting emissies
- ▶ Depositieresultaten
- ▶ Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl en pas.naturaz000.nl.

AERIUS REGISTER

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Hendriks - van Gorp	Terover 6, - Alphen

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk	Bevoegd gezag
Verschilberekening	Rp8AEhUuv9KR	Provincie Noord-Brabant

Datum berekening	Rekenjaar
13 maart 2018, 14:52	2017

Sector	Deelsector
Landbouw	Stalemissies

Totale emissie

	Situatie 1	Situatie 2	Vershil
NOx	-	-	-
NH ₃	3.833,45 kg/j	3.846,50 kg/j	13,05 kg/j

Resultaten

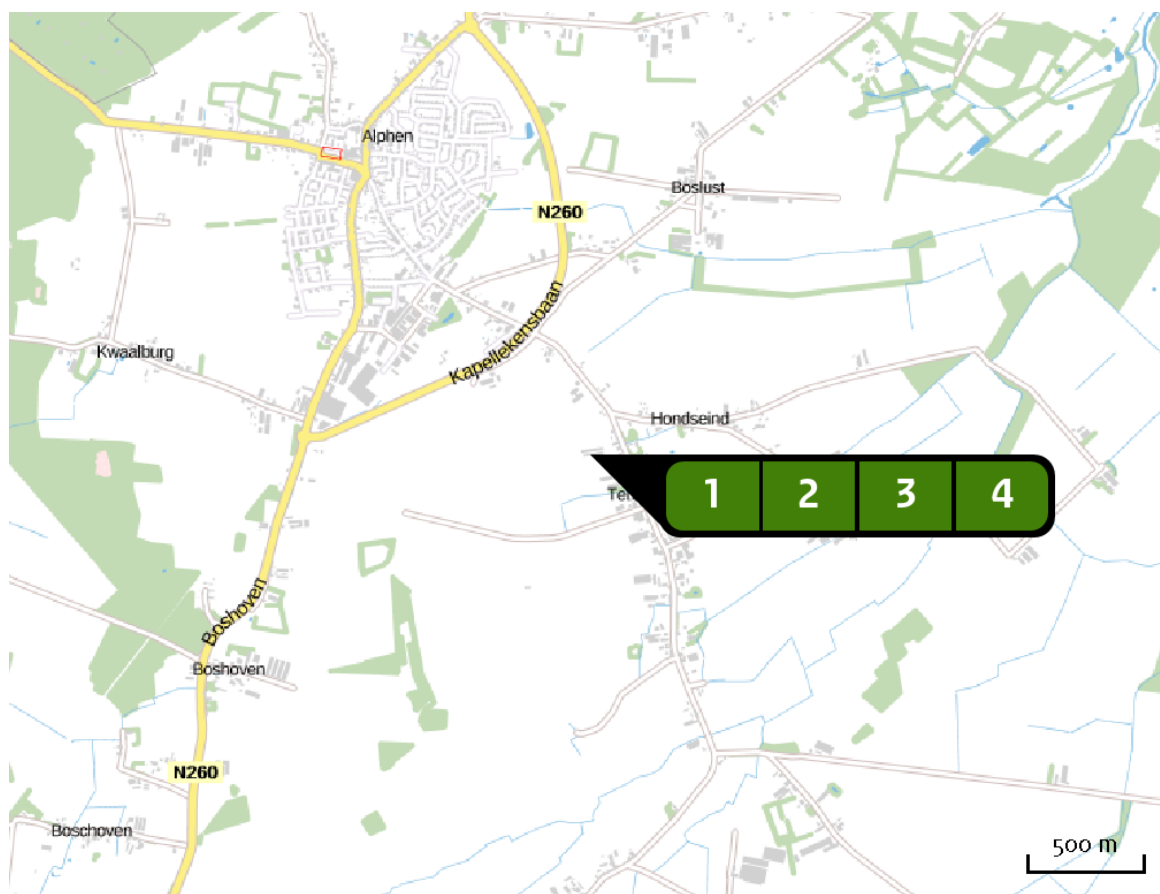
Hectare met
hoogste verschil
(mol/ha/j)

Natuurgebied	Vershil
Regte Heide & Riels Laag	+ 0,01

Toelichting

Verschilberekening Terover 6

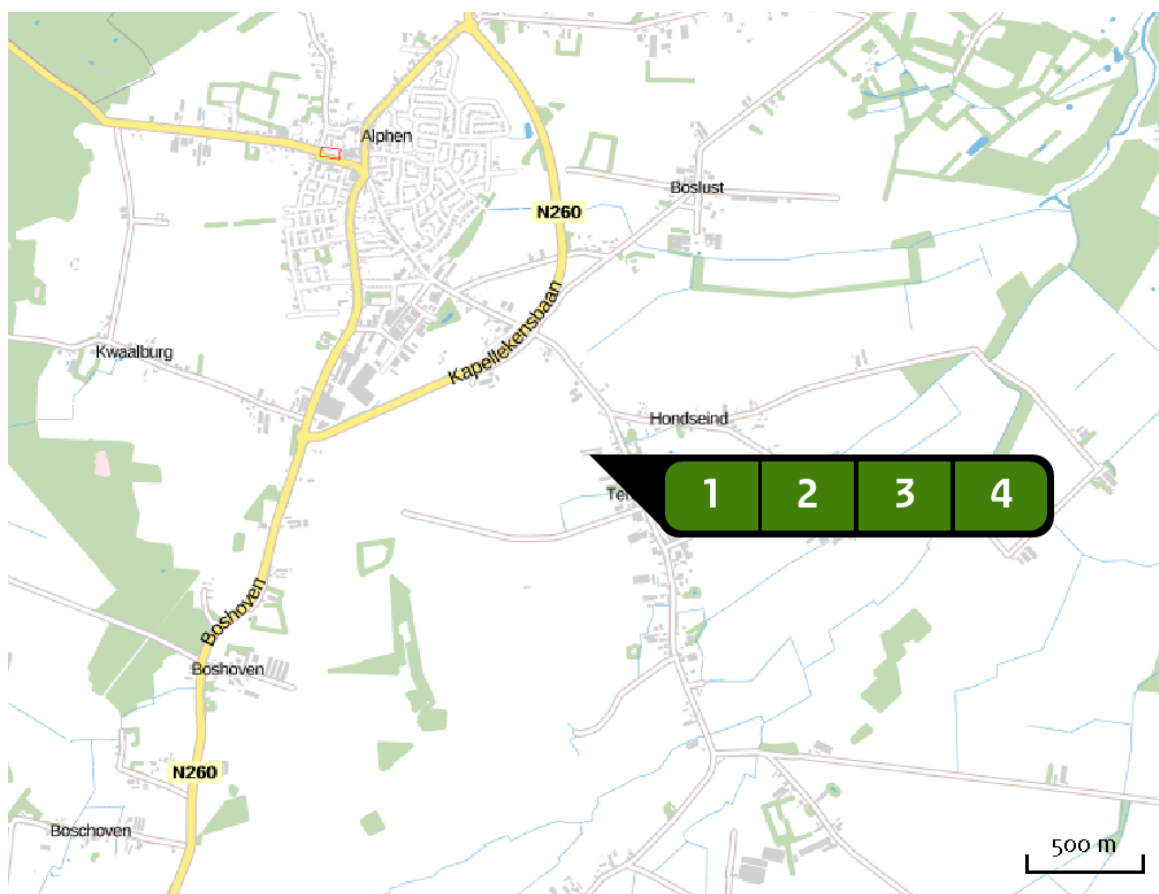
Locatie
Situatie 1

Emissie
Situatie 1

Bron Sector		Emissie NH ₃	Emissie NO _x
1	 Stal 5 Landbouw Stalemissies	1.496,00 kg/j	-
2	 Stal 4 Landbouw Stalemissies	240,00 kg/j	-
3	 Stal 4 LW Landbouw Stalemissies	256,95 kg/j	-
4	 Stal 3 Landbouw Stalemissies	1.840,50 kg/j	-

Locatie
Situatie 2

Emissie
Situatie 2

Bron Sector		Emissie NH ₃	Emissie NO _x
1	 Stal 5 Landbouw Stalemissies	1.496,00 kg/j	-
2	 Stal 4 Landbouw Stalemissies	240,00 kg/j	-
3	 Stal 4 LW Landbouw Stalemissies	270,00 kg/j	-
4	 Stal 3 Landbouw Stalemissies	1.840,50 kg/j	-

Resultaten
PAS-
gebieden
(mol/ha/j)

Natuurgebied	Hectare met hoogste verschil			Ontwikkelingsruimte beschikbaar?
	Situatie 1	Situatie 2	Vershil *	
Regte Heide & Riels Laag	3,87	3,88	+ 0,01	
Kempenland-West	0,57	0,57	+ 0,00	
Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen	0,38	0,38	+ 0,00	
Kampina & Oisterwijkse Vennen	0,36	0,36	+ 0,00	
Ulvenhoutse Bos	0,24	0,24	+ 0,00	
Langstraat	0,16	0,16	+ 0,00	
Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek	0,14	0,14	+ 0,00	
Biesbosch	0,08	0,08	+ 0,00	
Lingegebied & Diefdijk-Zuid	0,08	0,08	+ 0,00	
Rijntakken	0,07	0,07	+ 0,00	
Leenderbos, Grootte Heide & De Plateaux	0,06	0,06	+ 0,00	
Loevestein, Pompveld & Kornsche Boezem	0,06	0,06	+ 0,00	
Strabrechtse Heide & Beuven	>0,05	>0,05	+ 0,00	
Brabantse Wal	0,05	>0,05	+ 0,00	

Ontwikkelingsruimte beschikbaar

Geen ontwikkelingsruimte beschikbaar

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting tussen haakjes aangegeven.

Resultaten
per
habitatype
(mol/ha/j)

Regte Heide & Riels Laag

Habitatype	Hectare met hoogste verschil			Ontwikkelingsruimte beschikbaar?
	Situatie 1	Situatie 2	Vershil *	
H3130 Zwakgebufferde vennen	3,87	3,88	+ 0,01	
H91EoC Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	3,80	3,81	+ 0,01	
H3160 Zure vennen	2,86	2,87	+ 0,01	
H4030 Droge heiden	2,74	2,75	+ 0,01	
H4010A Vochtige heiden (hogere zandgronden)	1,99	1,99	+ 0,01	
H7150 Pioniervegetaties met snavelbiezen	1,65	1,66	+ 0,01	
H2310 Stuifzandheiden met struikhei	1,18	1,18	+ 0,00	
ZGH3130 Zwakgebufferde vennen	0,84	0,84	+ 0,00	

Kempenland-West

Habitatype	Hectare met hoogste verschil			Ontwikkelingsruimte beschikbaar?
	Situatie 1	Situatie 2	Vershil *	
Lg03 Zwakgebufferde sloot	0,57	0,57	+ 0,00	
L3130 Zwakgebufferde vennen	0,66	0,66	+ 0,00	
H3130 Zwakgebufferde vennen	0,55	0,55	+ 0,00	
H4030 Droge heiden	0,58	0,58	+ 0,00	
H4010A Vochtige heiden (hogere zandgronden)	0,44	0,44	+ 0,00	
H7150 Pioniervegetaties met snavelbiezen	0,49	0,50	+ 0,00	
H3160 Zure vennen	0,40	0,40	+ 0,00	
H2310 Stuifzandheiden met struikhei	0,37	0,38	+ 0,00	
H91EoC Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	0,30	0,31	+ 0,00	
ZGH91EoC Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	0,19	0,19	+ 0,00	
ZGH3130 Zwakgebufferde vennen	0,13	0,13	+ 0,00	
H6410 Blauwgraslanden	0,13	0,13	+ 0,00	

Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen

Habitattype	Hectare met hoogste verschil			Ontwikkelingsruimte beschikbaar?
	Situatie 1	Situatie 2	Vershil *	
Hg190 Oude eikenbossen	0,38	0,38	+ 0,00	
Hg160A Eiken-haagbeukenbossen (hogere zandgronden)	0,22	0,22	+ 0,00	
Hg1EoC Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	0,24	0,24	+ 0,00	
H2310 Stuifzandheiden met struikhei	0,24	0,24	+ 0,00	
H2330 Zandverstuivingen	0,24	0,24	+ 0,00	
Lg03 Zwakgebufferde sloot	0,19	0,19	+ 0,00	
H3130 Zwakgebufferde vennen	0,18	0,18	+ 0,00	

Kampina & Oisterwijkse Vennen

Habitattype	Hectare met hoogste verschil			Ontwikkelingsruimte beschikbaar?
	Situatie 1	Situatie 2	Verskil *	
ZGH3160 Zure vennen	0,37	0,37	+ 0,00	
Lg03 Zwakgebufferde sloot	0,36	0,36	+ 0,00	
H3130 Zwakgebufferde vennen	0,37	0,37	+ 0,00	
H9190 Oude eikenbossen	0,36	0,36	+ 0,00	
H3160 Zure vennen	0,35	0,36	+ 0,00	
H4010A Vochtige heiden (hogere zandgronden)	0,31	0,31	+ 0,00	
H4030 Droge heiden	0,31	0,31	+ 0,00	
H3110 Zeer zwakgebufferde vennen	0,26	0,27	+ 0,00	
H91EoC Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	0,21	0,21	+ 0,00	
H7110B Actieve hoogvenen (heideveentjes)	0,22	0,22	+ 0,00	
Lg04 Zuur ven	0,23	0,23	+ 0,00	
L4030 Droge heiden	0,19	0,19	+ 0,00	
H6410 Blauwgraslanden	0,17	0,17	+ 0,00	
H2310 Stuifzandheiden met struikhei	0,15	0,16	+ 0,00	
H7150 Pioniervegetaties met snavelbiezen	0,17	0,17	+ 0,00	
Lg09 Droog struisgrasland	0,13	0,14	+ 0,00	
H2330 Zandverstuivingen	0,15	0,15	+ 0,00	

Habitattype	Hectare met hoogste verschil			Ontwikkelingsruimte beschikbaar?
	Situatie 1	Situatie 2	Vershil *	
H7210 Galigaanmoerassen	0,14	0,14	+ 0,00	
L4010A Vochtige heiden (hogere zandgronden)	0,13	0,13	+ 0,00	

Ulvenhoutse Bos

Habitattype	Hectare met hoogste verschil			Ontwikkelingsruimte beschikbaar?
	Situatie 1	Situatie 2	Vershil *	
Hg1EoC Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	0,26	0,26	+ 0,00	
Hg160A Eiken-haagbeukenbossen (hogere zandgronden)	0,24	0,24	+ 0,00	
Hg120 Beuken-eikenbossen met hulst	0,24	0,24	+ 0,00	

Langstraat

Habitattype	Hectare met hoogste verschil			Ontwikkelingsruimte beschikbaar?
	Situatie 1	Situatie 2	Vershil *	
H6410 Blauwgraslanden	0,16	0,16	+ 0,00	
H3140hz Kranswierwateren, op hogere zandgronden	0,16	0,16	+ 0,00	
H7140B Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden)	0,15	0,15	+ 0,00	
H7140A Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	0,14	0,14	+ 0,00	
H3140lv Kranswierwateren, in laagveengebieden	0,10	0,10	+ 0,00	
ZGH7140A Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	0,08	0,08	+ 0,00	
H7230 Kalkmoerassen	0,07	0,07	+ 0,00	

Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek

Habitatype	Hectare met hoogste verschil			Ontwikkelingsruimte beschikbaar?
	Situatie 1	Situatie 2	Vershil *	
H6510A Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver)	0,14	0,14	+ 0,00	
H6410 Blauwgraslanden	0,11	0,11	+ 0,00	
Lgo6 Dotterbloemgrasland van beekdalen	0,11	0,11	+ 0,00	
ZGH314ohz Kranswierwateren, op hogere zandgronden	0,08	0,08	+ 0,00	
Lgo3 Zwakgebufferde sloot	0,08	0,08	+ 0,00	
H314ohz Kranswierwateren, op hogere zandgronden	0,07	0,07	+ 0,00	
H7140A Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	0,07	0,07	+ 0,00	

Biesbosch

Habitatype	Hectare met hoogste verschil			Ontwikkelingsruimte beschikbaar?
	Situatie 1	Situatie 2	Vershil *	
Lgo8 Nat, matig voedselrijk grasland	0,08	0,08	+ 0,00	
Lg11 Kamgrasweide & Bloemrijk weidevogelgrasland van het rivieren- en zeekleigebied	0,06	0,06	+ 0,00	
Hg1EoB Vochtige alluviale bossen (essen-iepenbossen)	>0,05	>0,05	+ 0,00 (-)	

Lingegebied & Diefdijk-Zuid

Habitattype	Hectare met hoogste verschil			Ontwikkelingsruimte beschikbaar?
	Situatie 1	Situatie 2	Vershil *	
H9999:70 Habitattype onbekend/onzeker KDW op basis meest kritische aangewezen type (H7230)	0,08	0,08	+ 0,00	
H91EoC Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	0,06	0,06	+ 0,00	
H91EoB Vochtige alluviale bossen (essen-iepenbossen)	>0,05	>0,05	+ 0,00	

Rijntakken

Habitattype	Hectare met hoogste verschil			Ontwikkelingsruimte beschikbaar?
	Situatie 1	Situatie 2	Vershil *	
Lg02 Geïsoleerde meander en petgat	0,07	0,07	+ 0,00	
ZGH3150baz Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden, buiten afgesloten zeearmen	0,06	0,06	+ 0,00	
ZGLg02 Geïsoleerde meander en petgat	0,06	0,06	+ 0,00	
ZGLg08 Nat, matig voedselrijk grasland	>0,05	>0,05	+ 0,00	
Lg08 Nat, matig voedselrijk grasland	>0,05	>0,05	+ 0,00	
ZGLg11 Kamgrasweide & Bloemrijk weidevogelgrasland van het rivieren- en zeekleigebied	>0,05	>0,05	+ 0,00	
Lg11 Kamgrasweide & Bloemrijk weidevogelgrasland van het rivieren- en zeekleigebied	0,05	>0,05	+ 0,00	

Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux

Habitatype	Hectare met hoogste verschil			Ontwikkelingsruimte beschikbaar?
	Situatie 1	Situatie 2	Vershil *	
H9190 Oude eikenbossen	0,06	0,06	+ 0,00	
H91EoC Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	0,06	0,06	+ 0,00	
H91Do Hoogveenbossen	0,06	0,06	+ 0,00	
H3160 Zure vennen	0,06	0,06	+ 0,00	
H4010A Vochtige heiden (hogere zandgronden)	>0,05	>0,05	+ 0,00	
H4030 Droge heiden	0,06	0,06	+ 0,00	
Lg09 Droog struisgrasland	0,06	0,06	+ 0,00	
H9999:136 Habitatype onbekend/onzeker KDW op basis meest kritische aangewezen type (H3140;H3130;H3140;H3130)	>0,05	>0,05	+ 0,00	
H7140A Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	>0,05	0,06	+ 0,00	
H7150 Pioniervegetaties met snavelbiezen	>0,05	>0,05	+ 0,00	
H3130 Zwakgebufferde vennen	>0,05	>0,05	+ 0,00	
H2310 Stuifzandheiden met struikhei	>0,05	>0,05	+ 0,00	

Loevestein, Pompveld & Kornsche Boezem

Habitattype	Hectare met hoogste verschil			Ontwikkelingsruimte beschikbaar?
	Situatie 1	Situatie 2	Verskil *	
Lg02 Geïsoleerde meander en petgat	0,06	0,06	+ 0,00 (-)	
H6510A Glanshaver- en vossenstaartheoïlanden (glanshaver)	>0,05	>0,05	+ 0,00	

Strabrechtse Heide & Beuven

Habitattype	Hectare met hoogste verschil			Ontwikkelingsruimte beschikbaar?
	Situatie 1	Situatie 2	Verskil *	
Lg03 Zwakgebufferde sloot	>0,05	>0,05	+ 0,00	
H91EoC Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	0,05	>0,05	+ 0,00	

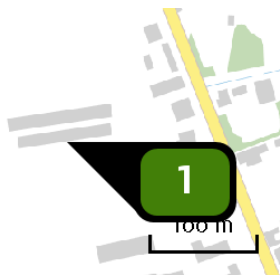
Brabantse Wal

Habitattype	Hectare met hoogste verschil			Ontwikkelingsruimte beschikbaar?
	Situatie 1	Situatie 2	Verskil *	
Lg13 Bos van arme zandgronden	0,05	>0,05	+ 0,00	

- Ontwikkelingsruimte beschikbaar
- Geen ontwikkelingsruimte beschikbaar

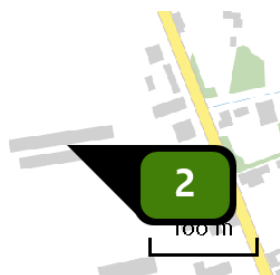
* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting tussen haakjes aangegeven.

Emissie
(per bron)
Situatie 1

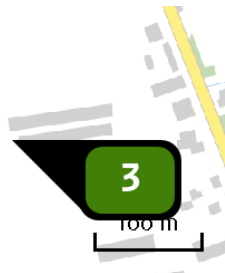
Naam **Stal 5**
 Locatie (X,Y) **125990, 387073**
 Uitstoothoogte **3,8 m**
 Warmteinhoud **0,000 MW**
 NH₃ **1.496,00 kg/j**

Dier	RAV code	Omschrijving	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Emissie
	D 3.2.13	gedeeltelijk roostervloer; spoelgotensysteem met roosters (Varkens; vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking) (Groen Label BB 98.10.065)	880	NH ₃	1,700	1.496,00 kg/j

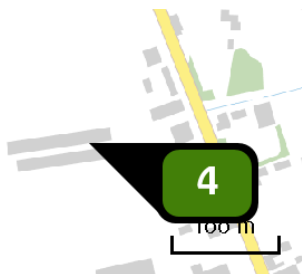
Naam **Stal 4**
 Locatie (X,Y) **125988, 387090**
 Uitstoothoogte **3,8 m**
 Warmteinhoud **0,000 MW**
 NH₃ **240,00 kg/j**

Dier	RAV code	Omschrijving	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Emissie
	D 3.100	overige huisvestingssystemen (Varkens; vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking) (Overig)	80	NH ₃	3,000	240,00 kg/j

Naam **Stal 4 LW**
 Locatie (X,Y) **125938, 387075**
 Uitstoothoogte **4,1 m**
 Warmteinhoud **0,000 MW**
 NH3 **256,95 kg/j**

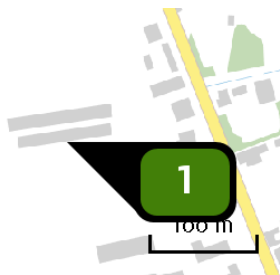
Dier	RAV code	Omschrijving	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Emissie
	D 3.2.15.4	gedeeltelijk roostervloer; luchtwassystemen anders dan biologisch of chemisch; gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser (Varkens; vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking) (BWL 2010.02.V3)	571	NH3	0,450	256.95 kg/j

Naam **Stal 3**
 Locatie (X,Y) **126012, 387094**
 Uitstoothoogte **3,4 m**
 Warmteinhoud **0,000 MW**
 NH3 **1.840,50 kg/j**

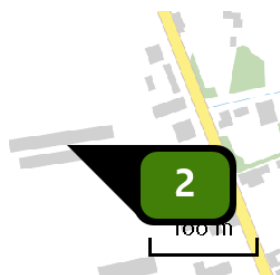
Dier	RAV code	Omschrijving	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Emissie
	D 3.2.1	gedeeltelijk roostervloer; gehele dierplaats onderkelderd zonder stankafsluiter (Varkens; vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking) (BWL 2001.23.V1)	409	NH3	4,500	1.840,50 kg/j

Emissie
(per bron)
Situatie 2

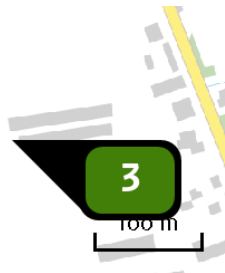
Naam **Stal 5**
 Locatie (X,Y) **125990, 387073**
 Uitstoothoogte **3,8 m**
 Warmteinhoud **0,000 MW**
 NH₃ **1.496,00 kg/j**

Dier	RAV code	Omschrijving	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Emissie
	D 3.2.13	gedeeltelijk roostervloer; spoelgotensysteem met roosters (Varkens; vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking) (Groen Label BB 98.10.065)	880	NH ₃	1,700	1.496,00 kg/j

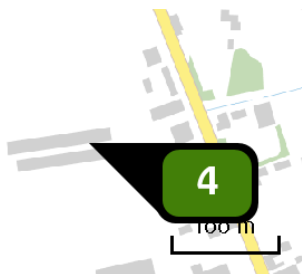
Naam **Stal 4**
 Locatie (X,Y) **125988, 387090**
 Uitstoothoogte **3,8 m**
 Warmteinhoud **0,000 MW**
 NH₃ **240,00 kg/j**

Dier	RAV code	Omschrijving	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Emissie
	D 3.100	overige huisvestingssystemen (Varkens; vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking) (Overig)	80	NH ₃	3,000	240,00 kg/j

Naam **Stal 4 LW**
 Locatie (X,Y) **125938, 387075**
 Uitstoothoogte **4,1 m**
 Warmteinhoud **0,000 MW**
 NH3 **270,00 kg/j**

Dier	RAV code	Omschrijving	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Emissie
	D 3.2.15.4	gedeeltelijk roostervloer; luchtwassystemen anders dan biologisch of chemisch; gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser (Varkens; vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking) (BWL 2010.02.V3)	600	NH3	0,450	270,00 kg/j

Naam **Stal 3**
 Locatie (X,Y) **126012, 387094**
 Uitstoothoogte **3,4 m**
 Warmteinhoud **0,000 MW**
 NH3 **1.840,50 kg/j**

Dier	RAV code	Omschrijving	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Emissie
	D 3.2.1	gedeeltelijk roostervloer; gehele dierplaats onderkelderd zonder stankafsluiter (Varkens; vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking) (BWL 2001.23.V1)	409	NH3	4,500	1.840,50 kg/j

Disclaimer

De initiatiefnemer is zelf verantwoordelijk voor de kwaliteit van de projectinvoer en de aanvraag wordt getoetst door het bevoegd gezag. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS versie 2016L_20171215_64190d2d2b

Database versie 2016L_20170828_c3f058foof

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

<https://www.aerius.nl/nl/factsheets/uitleg>